

יישום לראשונה של כללי החשבונאות החדשים, לרבות חישוב הרווח למניה

AUDIT

שלומי שוב – רו"ח
מחלקה המקצועית
ספטמבר 2005

גלובליזציה בתקינה החשבונאית

FASB

CONVERGENCE

IASB

שלבי אימוץ התקינה הבינלאומית בישראל

אימוץ התקינה הבינלאומית

I

1.1.2006

• מסגרת מושגית

• מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה

• תשלום מבוסס מניות

• הכרה בהכנסה

• רוחח למניה

II

1.1.2007

• הטיפול החשבונאי בחברות כלולות
• הטיפול החשבונאי בעסקאות משותפות

• צירופי עסקים

• דוחות מאוחדים

• הטבות לאחר פרישה

• רכוש קבוע

• מלאי

• מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה

III

1.1.2008

• נכסים בלתי מוחשיים
• חכירות

• מדיניות חשבונאית, שינויים
באומדנים חשבונאיים וטעויות

• הצגת דוחות כספיים

• חוזי ביצוע

לבי אימוץ התקינה הבינלאומית בישראל

אימוץ התקינה הבינלאומית

I
1.1.2006

II
1.1.2007

III
1.1.2008

- הטיפול החשבונאי בחברות כלולות
- הטיפול החשבונאי בעסקאות משותפות
- צירופי עסקים
- דוחות מאוחדים
- הטבות לאחר פרישה
- רכוש קבוע
- מלאי
- מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה

שלב II באימוץ התקינה הבינלאומית - 2007

◆ אפשרות לשערוך רכוש קבוע, מוצבה וצידוד

◆ הפחתת רכוש קבוע לפי גישת המרכיבים

◆ הפסקת הפחתת שיטתית של מוניטין

◆ ייחוס עודפי עלות ברכישת חברת מוחזקת

◆ "שליטה אפקטיבית" כתנאי לאיחוד

◆ התייחסות לזכויות המיעוט כפריט הוני

◆ מדידה של השקעות קבע על פי שווי הוגן

◆ אפשרות למדידת הלוואות על פי שווי הוגן

◆ כללים נוקשים בנושא הטיפול החשבונאי בגידור והפרדה של נגזרים משובצים

◆ כללים נוקשים לאיגוח

שלבי אימוץ התקינה הבינלאומית בישראל

אימוץ התקינה הבינלאומית

I

1.1.2006

II

1.1.2007

III

1.1.2008

- נכסים בלתי מוחשיים
- חכירות
- מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאים וטעויות
- הצגת דוחות כספיים
- חוזי ביצוע

שלב III באימוץ התקינה הבינלאומית 2008

- ◆ היוון עלויות פיתוח
- ◆ סיווג התחייבויות לזמן קצר במקרה של הפרת אמות מידה פיננסיות
- ◆ הכרה ומדידה של הפרשות
- ◆ גילוי נרחב בגין הפרשות
- ◆ אפשרות למדידת נדל"ן מניב על פי שווי הוגן
- ◆ ענפים מיוחדים: קבלנים, קרנות הון סיכון, חקלאות

שלבי אימוץ התקינה הבינלאומית בישראל

אימוץ התקינה הבינלאומית

I

1.1.2006

מסגרת מושגית

• מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה

• תשלום מבוסס מניות

• הכרה בהכנסה

• רווח למניה

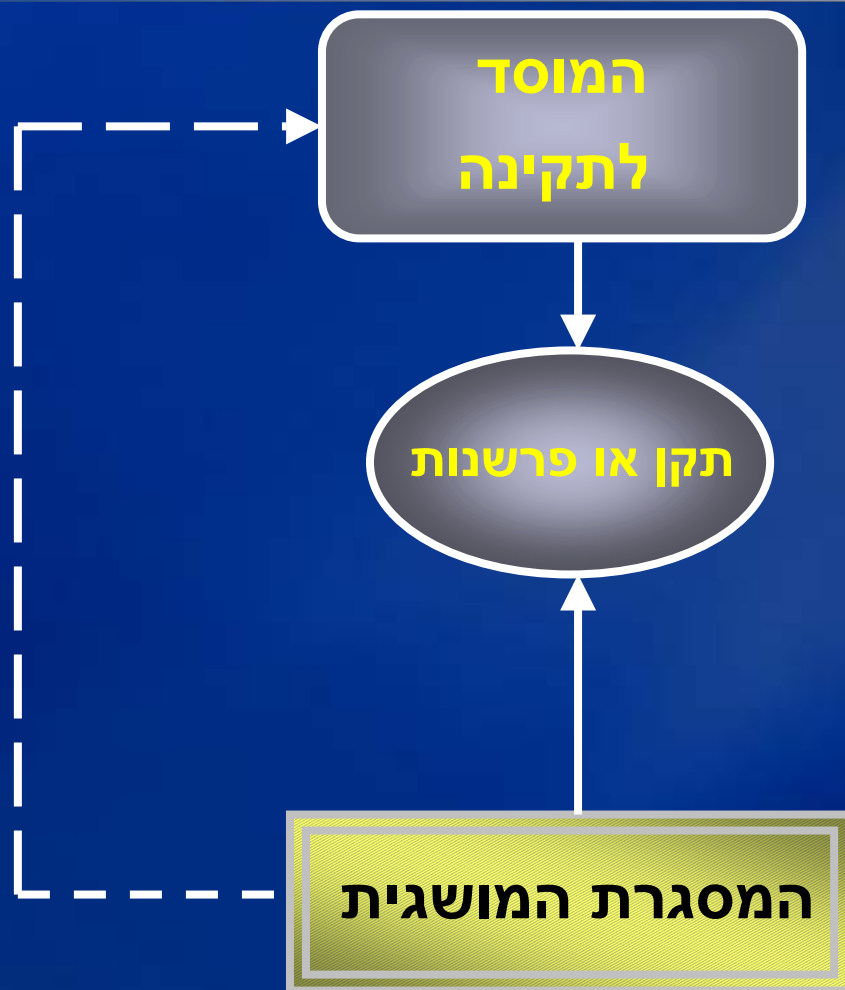
II

1.1.2007

III

1.1.2008

מסגרת מושגית לעריכת דוחות כספיים והצגתם

מסגרת מושגית לעריכת דוחות כספיים והצגתם

מבנה

שלבי אימוץ התקינה הבינלאומית בישראל

אימוץ התקינה הבינלאומית

I

1.1.2006

• מסגרת מושגית

• מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה

• תשלום מבוסס מניות

• הכרה בהכנסה

• רוחח למניה

II

1.1.2007

III

1.1.2008

תקן מספר 22 מכשירים פיננסיים - שינויים עיקריים

1. שטר הון צמית

שטר הון צמית הכולל מחויבות לתשלום ריבית בשיעור ריבית השוק של שטר הון במועד הנפקתו - יסווג כהתחייבות.

2. עלויות הנפקה, עלויות גיוס אשראי

עלויות עסקה בגין התחייבויות פיננסיות מופחתות מההתחייבות הפיננסית ומובאות בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית.

3. הנפקת חבילה

מנפיק של ניירות ערך בחבילה ימדוד את המכשירים הפיננסיים המרכיבים את החבילה, בנפרד, לפי שווים ההוגן.

4. תקבולים על חשבון מניות

תקבולים על חשבון מניות, שטרם נקבע לגביהם מספר המניות שיונפקו, יסווגו כהתחייבות

נתקן מספר 22 מכשירים פיננסיים - שינויים עיקריים

5. אגרות חוב שניתנות להמרה על ידי המנפיק או מניות בכורה שניתנות לפדיון על יד המנפיק

יש לסווג את המכשיר כהון

6. כתבי אופציה הנושאים תוספת מימוש צמודה (למדד או למט"ח)

החל משנת 2008 יש לסווג את המכשיר כהתחייבות, אלא אם כן ישונה עד אז התקן הבינלאומי

7. אגרת חוב להמרה

מדיניות פיצול: הרכיב ההתחייבותי יסווג כהתחייבות והרכיב ההוני יסווג כהון עצמי.

8. הפרשה להפסד הכלולה בדוחות כספיים של חברה מחזיקה

אין צורך ביצירת הפרשה להפסד, אשר צפוי כתוצאה מירידה בשיעור ההחזקה הנובעת ממימוש כתבי האופציה או המרת ההתחייבויות הניתנות להמרה על ידי צד ג'.

תקן מספר 22 מכשירים פיננסיים - שינויים עיקריים

9. החזקה של חברת אם באגרות חוב להמרה של חברת הבת ולהפך

ההשקעה במכשיר הפיננסי המורכב תפוצל בין המרכיב ההוני וההתחייבותי, לצורך הדוחות הכספיים של חברת האם, וזאת על מנת לבצע קיזוז כנגד המרכיב ההוני וההתחייבותי של החברה הנפיקה.

10. החזקה הדדית של מניות וכתבי אופציה

טיפול בחברה האם בהתאם לשיטת "מניות באוצר".

11. דרישות גילוי נרחבות

מדיניות ניהול סיכונים ופעילויות גידור

תנאים ומדיניות חשבונאית

סיכון שיעור ריבית

סיכון אשראי

גילוי שווי הוגן

תקן מספר 22 מכשירים פיננסיים - הוראות מעבר

1.1.2006

מכשיר שהונפק לפני 1.1.2006 וקיים ליום המעבר

יסווג בהתאם להוראות התקן מיום המעבר

1.1.2006

יצירת הפרשה להפסד

השפעה מצטברת

אי יצירת הפרשה

מכשירים פיננסיים - הוראות מעבר

1.1.2006

31.12.2007

כתבי אופציה שתוספת המימוש שלהם נקובה בסכומים צמודי מדד או צמודי מט"ח, וכן אופציית ההמרה של התחייבויות הניתנות להמרה הנקובות בסכומים צמודי מדד או צמודי דולר ייחשבו כהון

1.1.2006

מכשיר פיננסי מורכב שהונפק וטרם נפרע

יסווג למרכיביו ויוצג בהתאם להוראות התקן, החל ממועד תחילתו. הערך בספרים יהווה את התמורה שהתקבלה עבור המכשיר הפיננסי המורכב והפיצול לשני הרכיבים יבוצע לפי השיטה שפורטה בתקן. חישוב הערך הנוכחי של רכיב ההתחייבות – בהתאם לשיעור הריבית במועד ההנפקה המקורית של המכשיר.

שלבי אימוץ התקינה הבינלאומית בישראל

אימוץ התקינה הבינלאומית

I
1.1.2006

• מסגרת מושגית

• מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה

תשלום מבוסס מניות

• הכרה בהכנסה

• רוחח למניה

II
1.1.2007

III
1.1.2008

תקן חשבוונאות מספר 24 - תשלום מבוסס מניות

תקן מספר 24

יש להכיר בדוחות הכספיים בעסקאות תשלום מבוססות מניות, כולל עסקאות עם עובדים או צדדים אחרים שיש לסלקן במזומן, בנכסים אחרים או במכשירים הוניים של הישות.

עד כה בפרקטיקה

**א. לא מכירים בהוצאות בגין מענק שניתן לעובדים באמצעות אופציות/ מניות.
ב. רישום הוצאות בגין מענק מבוסס מניות המשולם במזומן, בהתאם לערך הפנימי.**

התקן חל על תקופות דיווח המתחילות ביום 1 בינואר, 2006 או לאחר מכן.

תקן חשבונאות מספר 24 - תשלום מבוסס מניות

מענק הוני

מענק אשר יסולק במניות.

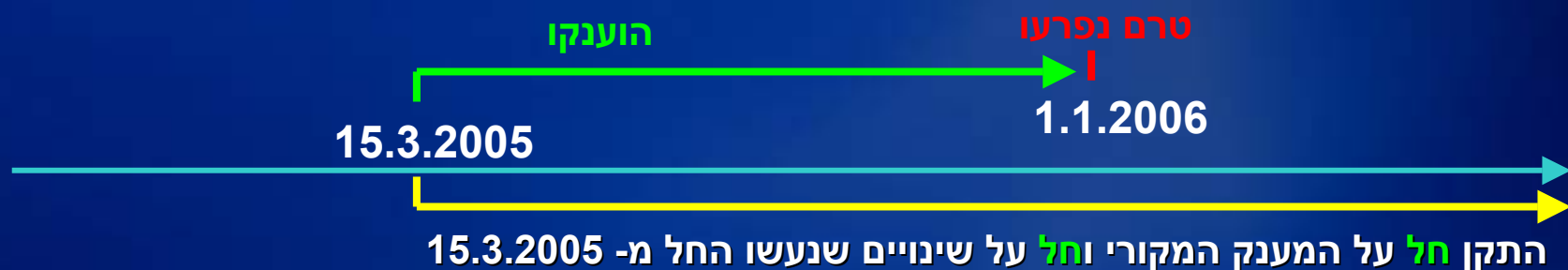
טיפול חשבונאי: הכרה בהוצאה על פני תקופת ההבשלה בהתאם לשווי ההוגן של האופציות במועד ההענקה

מענק התחייבותי

מענק אשר יסולק במזומן, המבוסס על שווי מניות החברה (אופציית פאנטום)

טיפול חשבונאי: הכרה בהוצאה על פני תקופת ההבשלה בהתאם לשווי ההוגן של האופציות בכל תקופת חתך

תקן חשבוונאות מספר 24 - תשלום מבוסס מניות

מענק התחייבותי

התחייבויות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות אשר קיימות במועד התחילה של התקן, יש ליישם את הוראות התקן למפרע (retrospectively).

אופן המעבר: הצגה מחדש במקרים הרלוונטיים

שלבי אימוץ התקינה הבינלאומית בישראל

אימוץ התקינה הבינלאומית

I

1.1.2006

• מסגרת מושגית

• מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה

• תשלום מבוסס מניות

הכרה בהכנסה

• רוחח למניה

II

1.1.2007

III

1.1.2008

הצעה לתקן חשבוונאות 25 - הכרה בהכנסה

כללי

- ◆ שמירה ועיגון של העקרונות הקיימים להכרה בהכנסה
- ◆ אימוץ תקן בינ"ל מספר 18, תוך התאמה לכללים מסוימים בארה"ב

תחילה

תקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2006 או לאחוריו, יישום מוקדם מומלץ.

הוראות מעבר

מספרי ההשוואה יוצגו כפי שהוצגו בעבר, למעט התאמת נכסים והתחייבויות שהוצגו ביום 31 בדצמבר 2005 ומותאמים עם היישום לראשונה של לתקן שיטופלו כהשפעה מצטברת.

הצעה לתקן חשבונאות 25 - הכרה בהכנסה: עקרונות

מכירת סחורות

תנאים מצטברים להכרה בהכנסה:

1. הישות העבירה לקונה את הסיכונים והתשואות המשמעותיים הנגזרים מהבעלות על הסחורות
2. הישות אינה משמרת מעורבות ניהולית נמשכת ברמה המאפיינת, בדרך כלל בעלות, ואינה משמרת את השליטה האפקטיבית על הסחורות שנמכרו
3. סכום ההכנסה ניתן למדידה באופן מהימן
4. צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לישות
5. העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן

הצעה לתקן חשבוונאות 25 - הכרה בהכנסה: עקרונות

מתן שירותים

- ◆ כאשר תוצאתה של עסקה הכרוכה בהספקת שירותים ניתנת לאמידה באופן מהימן (אמידת סכום ההכנסות, עלויות ושלב השלמה וצפי להטבות כלכליות), ההכנסות יוכרו בהתאם לשלב ההשלמה בתאריך המאזן.
- ◆ כאשר האמור לעיל אינו מתקיים, יוכרו הכנסות עד לגובה ההוצאות הניתנות להשבה שהוכרו.

הצעה לתקן חשבונאות 25 - הכרה בהכנסה: דוגמאות

הסדרים הכוללים דרישה לאישור קבלה מהלקוח (acceptance)

- ◆ כאשר הלקוח מקבל את המוצר לצורך הערכתו : ההכנסה תוכר במוקדם מבין השגת אישור הקבלה מהלקוח בפועל או לאחר חלוף הזמן שהלקוח יכול להתנגד לפי החוזה לקבלת המוצר.
- ◆ כאשר מדובר בהסדרים בהם נקבעו תנאים אובייקטיביים על ידי הלקוח : אישור קבלה פורמלי מהלקוח יהווה את הראיה הטובה ביותר לכך שהתנאים התקיימו, אלא אם המוכר מצליח להוכיח באופן מהימן כי המוצרים או השירותים עומדים בתנאי הקבלה.

הצעה לתקן חשבונאות 25 - הכרה בהכנסה: דוגמאות

מכירה עם זכות החזרה

כאשר לרוכש זכות החזרה, ההכנסה תוכר ביום המכירה אם מתקיימים התנאים להכרה בהכנסה וגם שני התנאים הבאים:

א. הרוכש שילם למוכר, או שהרוכש מחויב לשלם למוכר, ללא תלות בהצלחת מכירתו של המוצר על ידי הרוכש

ב. ניתן לאמוד באופן סביר את ההחזרות העתידיות (גורמים שיכולים

לפגוע ביכולת הנ"ל: רגישות המוצר להשפעות חיצוניות, תקופת החזרה

ארוכה יחסית, היעדר ניסיון ביחס למוצרים דומים והיעדר היקף גדול של

מכירות הומגניות)

הערה: כאשר ההכנסה מוכרת בהתאם לאמור לעיל: כל העלויות וההפסדים

שצפויים להיגרם בעקבות ההחזרות בעתיד יוכרו ויקוזזו מהמכירות ומעלות

המכר.

הצעה לתקן חשבונאות 25 - הכרה בהכנסה: דוגמאות

מכירות מסוג Bill and Hold

כאשר המסירה נדחית לבקשת הקונה, אך הבעלות מועברת לקונה והוא מסכים לחיוב, ההכנסה תוכר אם מתקיימים התנאים:

1. צפוי שהמסירה תתבצע
2. הפריט נמצא בהישג יד, מזוהה ומוכן למסירה לקונה
3. הקונה מאשר במפורש, רצוי בכתב, את הוראות המסירה הנדחית
4. הוראות המסירה נוקבות במועד קבוע למסירת הסחורות והמועד הוא סביר ועקבי עם המטרה העסקית של הקונה
5. חלים תנאי תשלום רגילים

הצעה לתקן חשבונאות 25 - הכרה בהכנסה

עניינים נוספים המטופלים בהצעה לתקן ובהבהרות קשורות

◆ מכירות באשראי: "כאשר האשראי ניתן לזמן קצר, ניתן להכיר בהכנסה בהתאם לסכום הנקוב של התמורה, אם השפעת היוון התמורה אינה מהותית"

◆ עסקאות מרובות רכיבים

◆ דיווח הכנסות על בסיס ברוטו או נטו – הצעה להבהרה מספר 8 (EITF 99-19)

◆ הכרה בהכנסות מחוזי אחריות מורחבת וחוזי תחזוקת מוצר המתומחרים בנפרד – הצעה להבהרה מספר 9 (FTB 90-1)

◆ תמריצי מכירה ללקוחות – הצעה להבהרה מספר 10 (EITF 01-9)

◆ הכנסות ממכירת תוכנה – הצעה להבהרה מספר 11 (SOP 97-2)

שלבי אימוץ התקינה הבינלאומית בישראל

אימוץ התקינה הבינלאומית

I

1.1.2006

• מסגרת מושגית

• מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה

• תשלום מבוסס מניות

• הכרה בהכנסה

רווח למניה

II

1.1.2007

III

1.1.2008

על מי יחול התקן?

הצעה לתקן חשבונאות 21

"התקן ייושם על ידי ישויות, שמניותיהן הרגילות או מניותיהן הפוטנציאליות הרשומות, או המצויות בתהליך רישום, למסחר בשווקים ציבוריים"

≠

תקנות ניירות ערך

חובת דיווח של תאגידיים: "תאגיד שניירות ערך שלו הוצעו לציבור על פי תשקיף חייב להגיש לרשות ולרשם דו"חות או הודעות לפי פרק זה כל עוד ניירות הערך שלו נמצאים בידי הציבור."

=

גילוי דעת 55

"גילוי הדעת יחול על דוחות כספיים... על ידי החברות הרשומות בבורסה לניירות ערך וכן על ידי חברות אחרות המפרסמות רווח למניה...."

הצעה לתקן 21 - רווח למניה

רווח מדולל למניה

בגין ההשפעות של כל
המניות הרגילות
הפוטנציאליות המדוללות

רווח בסיסי למניה

הרווח המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת
מוצע משוקלל של מס' המניות הרגילות הקיימות במחזור

עקרונות מנחים בחישוב הרווח למניה

רווח מדולל

1. חסם תחתון
2. מבחן הדילול העמוק
3. תקופת הכללה - כל זמן שקיימות מניות פוטנציאליות שעדיין לא הומרו או פקעו
4. חישוב בהתאם לחלק המחזיקה ברווח למניה של החברה המוחזקת

רווח בסיסי

1. רווח למניה מחושב בהתאם למספר המניות
2. תרחיש היסטורי- הכללת מניות ממועד הנפקתן (פרט לחריגים)
3. הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות
4. מועד ההכללה - ממועד קבלת המזומן / נכס אחר
5. התאמה למפרע בגין מניות הטבה או פיצול מניות **נספח 2**

מדולל

בסיסי

רווח בסיסי למניה - עקרונות: רווח המיוחס לבעלי מניות רגילות

הרווח המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת

ממוצע משוקלל של מס' המניות הרגילות הקיימות במחזור

הרווח יהא מותאם בגין סכומים לאחר מס של דיבידנדים, הפרשים הנובעים מסילוק, והשפעות דומות אחרות של מניות בכורה המסווגות כהון עצמי.

מניות בכורה המסווגות

כהון עצמי

לא צוברות

בתקופה בה הוכרז / שולם דיבידנד, יש לתאם את חלקן של מניות הבכורה בגין זכאותן לדיבידנד.

צוברות

כל תקופה תידרש התאמה בגין חלקן של מניות הבכורה בצבירת הדיבידנד התקופתי להן זכאיות.

עקרונות מנחים בחישוב הרווח למניה

רווח מדולל

1. חסם תחתון
2. מבחן הדילול העמוק
3. תקופת הכללה - כל זמן שקיימות מניות פוטנציאליות שעדיין לא הומרו או פקעו
4. חישוב בהתאם לחלק המחזיקה ברווח למניה של החברה המוחזקת

רווח בסיסי

1. רווח למניה מחושב בהתאם למספר המניות
2. תרחיש היסטורי - הכללת מניות ממועד הנפקתן (פרט לחריגים)
3. הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות
4. מועד ההכללה - ממועד קבלת המזומן / נכס אחר
5. התאמה למפרע בגין מניות הטבה או פיצול מניות

נספח 2

מדולל

בסיסי

רווח בסיסי למניה - עקרונות: תקופת ההכללה

הרווח המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת

ממוצע משוקלל של מס' המניות הרגילות הקיימות במחזור

מניות

מספר המניות הרגילות יהיה הממוצע המשוקלל של מניות רגילות הקיימות במחזור במהלך התקופה.

מקדם שקלול
הזמן

X

מספר המניות שנרכשו
חזרה או שהונפקו
במהלך התקופה

=

הממוצע המשוקלל של מספר
המניות הרגילות הקיימות
במחזור במהלך התקופה

רווח בסיסי למניה – עקרונות: תקופת ההכללה (המשך)

מניות יכללו בממוצע המשוקלל של מספר המניות מהמועד בו התמורה
ראויה להתקבל, לדוגמה:

- מניות רגילות, שהנפקתן תמורת מזומן ← במועד קבלת המזומן בהתאם לכללים
- מניות רגילות, שהונפקו כתוצאה מהמרת מכשיר ← במועד הפסקת צבירת הריבית
- מניות רגילות, שהונפקו בתמורה לסילוק התחייבות ← ממועד הסילוק
- מניות רגילות, שהונפקו בתמורה להספקת שירותים ← עם הספקת השירותים
- מניות רגילות, שהונפקו כחלק מעלות צירוף העסקים ← ממועד הרכישה

עקרונות מנחים בחישוב הרווח למניה

רווח מדולל

1. חסם תחתון
2. מבחן הדילול העמוק
3. תקופת הכללה- כל זמן שקיימות מניות פוטנציאליות שעדיין לא הומרו או פקעו
4. חישוב בהתאם לחלק המחזיקה ברווח למניה של החברה המוחזקת

רווח בסיסי

1. רווח למניה מחושב בהתאם למספר המניות
2. תרחיש היסטורי- הכללת מניות ממועד הנפקתן (פרט לחריגים)
3. הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות
4. מועד ההכללה- ממועד קבלת המזומן / נכס אחר
5. התאמה למפרע בגין מניות הטבה או פיצול מניות

נספח 2

מדולל

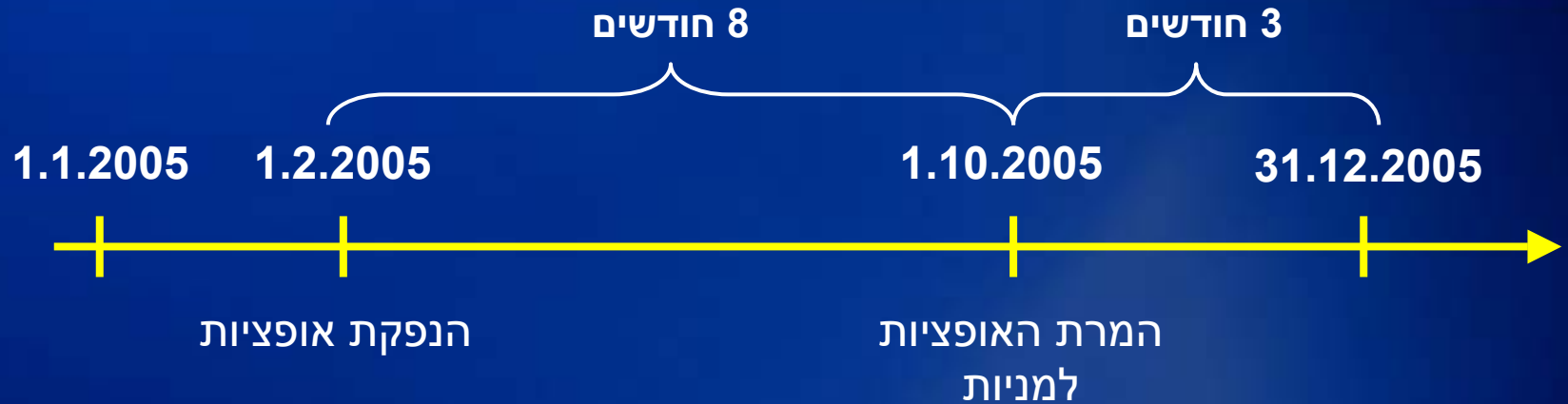
בסיסי

רווח בסיסי למניה – הבדלים עיקריים

הצעה לתקן חשבונאות 21	גילוי דעת 55	
בהתאם למספר המניות, עבור כל סוג בנפרד	עבור 1 נח ערך נקוב	חישוב מספר המניות
אינם מובאים בחשבון	יובאו בחישוב ממועד המאוחר מבין מועד הנפקתם ומועד תחילת תקופת הדיווח ועד לתום תקופת הדיווח	כתבי אופציה שמימושם צפוי
אינן מובאות בחישוב	יובאו בחישוב ממועד המאוחר מבין מועד הנפקתם ומועד תחילת תקופת הדיווח ועד לתום תקופת הדיווח	התחייבויות הניתנות להמרה שמימושן צפוי
יובאו בחישוב לתקופה שממועד מימוש האופציות או המרת ניירות ערך המירים למניות ועד לתום תקופת הדיווח	יובאו בחישוב ממועד המאוחר מבין מועד הנפקתם ומועד תחילת תקופת הדיווח ועד לתום תקופת הדיווח	מניות הנובעות ממימוש אופציות או המרת ניירות ערך המירים במהלך התקופה

רווח בסיסי למניה - עקרונות: תקופת ההכללה של מניות שנבעו מהמרה / מימוש

המניות יכללו ברווח הבסיסי בגין תקופה של: 11 חודשים

גילוי דעת 55

המניות יכללו ברווח הבסיסי בגין תקופה של: 3 חודשים

תקן חשבוונאות 21

רווח בסיסי למניה – הבדלים עיקריים (המשך)

הצעה לתקן חשבוונאות 21	גילוי דעת 55	
אין התייחסות מיוחדת, טיפול כמו בהנפקת זכויות	טיפול חשבונאי ספציפי	הנפקה פרטית לפני הנפקה ראשונה לציבור
אין סף מהותיות	קיים סף מהותיות להצגת רווח למניה מפריטים מיוחדים	פריטים מיוחדים
יוצג רווח למניה מפעולות נמשכות ורווח נקי למניה, יינתן גילוי נוסף	יוצג רווח למניה מפעולות נמשכות ורווח למניה מפריט מיוחד.	הצגה

רווח למניה - הצגה

נתונים

- רווח מפעולות נמשכות : 1,000
- (הפסד) מפעילות מופסקת : (100)
- רווח נקי : 900

הצגה בהתאם לגילוי דעת 55

- רווח למניה מפעולות נמשכות: 10
- הפסד למניה מפעילות מופסקת: (1)

הצגה בהתאם לתקן 21 (*)

- רווח למניה מפעולות נמשכות: 10
- רווח נקי למניה: 9

* בנוסף יש לתת גילוי על רווח בסיסי ומדולל למניה בגין פעילות מופסקת / השפעה מצטברת / פריט מיוחד בדוח רווח והפסד או בביאורים

רווח מדולל - הבדלים עיקריים

הצעה לתקן חשבונאות 21	גילוי דעת 55	
אין סף מהותיות- נדרש בכל מקרה שקיים הפרש	קיים סף מהותיות לדרישת הצגת הרווח המדולל	סף מהותיות
הרווח הבסיסי מפעולות נמשכות	אין התייחסות	מהו המדד על פיו יש לבחון אם ניירות ערך מסוימים הם מדללים
יובאו בחישוב הרווח המדולל למניה	כתבי אופציה בעלי סבירות מימוש הובאו בחישוב הבסיסי. מעבר לכך, יובאו בחישוב כתבי אופציה שלא הובאו בחישוב הרווח הבסיסי למניה, ממועד המאוחר מבין מועד הנפקתם ומועד תחילת תקופת הדיווח ועד לתום תקופת הדיווח	אופציות, כתבי אופציה ומכשירים דומים, בעלי השפעה מדללת
שיטת ה"מניות באוצר". ההפרש בין מספר המניות שיונפקו במימוש המכשירים ובין מספר המניות הרגילות שניתן להנפיק במחיר מלא עבור התמורה שתתקבל במימוש המכשירים, יתווסף למכנה	הוספה למכנה של כמות המניות שינבעו ממימוש כתבי אופציה וכן הוספה /הפחתה מהמונה של ריבית רעיונית על תוספת המימוש	אופן הבאה בחשבון של אופציות, כתבי אופציה ומכשירים דומים, בעלי השפעה מדללת
כאשר הם ב"תוך הכסף" על בסיס ממוצע תקופתי ובהנחת דילול	אין מבחן סבירות, הכל נכלל בהנחת דילול	מבחן הסבירות לצורך הכללת ני"ע המירים

טכניקת הכללת כתבי אופציה ברווח המדולל

דוגמה להשפעת אופציות למניות על הרווח המדולל למניה:

נתונים:

ביום 1 בינואר 2007 הונפקו 100,000 כתבי אופציה
כל כתב אופציה ניתן למימוש למניה אחת תמורת תוספת מימוש של 15 ש"ח
מחיר שוק ממוצע של מניה רגילה אחת במהלך שנת 2007 20 ש"ח

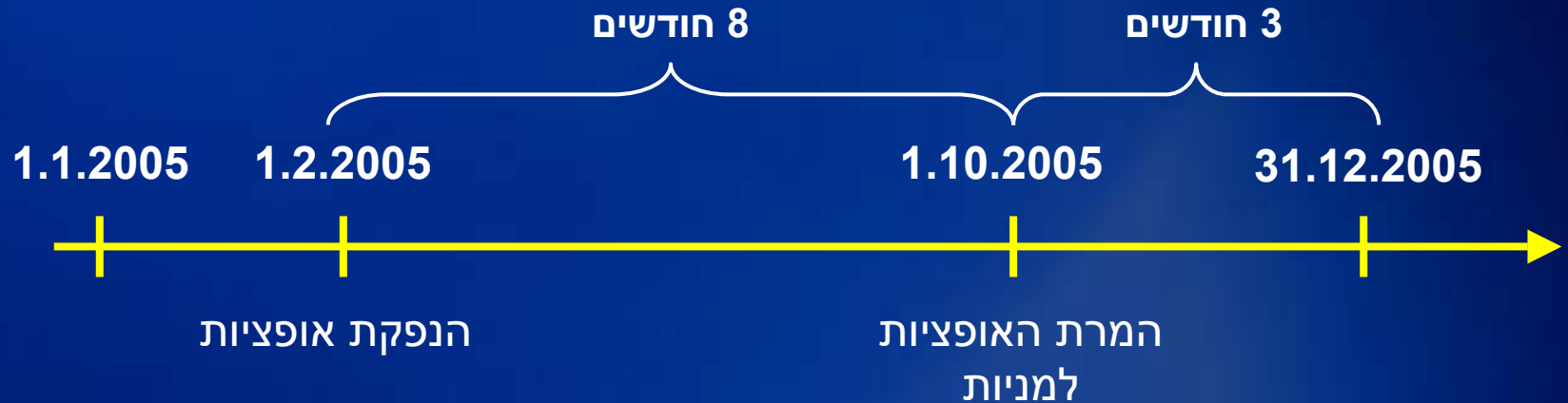
רווח למניה	מניות	רווח	
2.40 ש"ח	500,000	1,200,000	רווח בסיסי למניה
	25,000		התאמה למכנה, למניות, בגין כתבי האופציה
2.29 ש"ח	525,000	1,200,000	רווח מדולל למניה

$$\frac{100,000 \times (20 - 15)}{20} = 25,000$$

רווח מדולל - הבדלים עיקריים (המשך)

תקן חשבונאות 21	גילוי דעת 55	
טיפול דומה	הוספה לרווח של ההשפעה התוצאתית שנרשמה	אופן הכללת אגרות חוב להמרה
יובאו בחישוב מתחילת התקופה ועד למועד ההמרה	לא יובאו בחישוב הרווח המדולל למניה (הובאו בבסיסי)	מניות הנובעות ממימוש אופציות או המרת ניירות ערך המירים במהלך התקופה
יובאו בחישוב לתקופה בה האופציות או ניירות הערך המירים היו במחזור	לא יובאו בחישוב הרווח המדולל למניה (לא הובאו גם בבסיסי)	ני"ע המירים שפקעו במהלך התקופה
לצורך הכללה יש להתאים את תוספת המימוש בגובה השווי ההוגן של השירותים שטרם נתקבלו	אין התייחסות ספציפית	אופציות לעובדים
יילקחו בחישוב מתחילת התקופה בה התקיימו התנאים המזכים בקבלתן (יש לראות בסוף תקופת הדיווח כסוף תקופת ההתניה)	אין התייחסות	מניות שהנפקתן מותנית
בהתאם לרווח המדולל למניה של החברה המוחזקת	הפרשה להפסד	ני"ע המירים בחברה המוחזקת

נקופת ההכללה של ני"ע ברוח המדולל

המניות כלל לא יכללו ברוח המדולל

גילוי דעת 55

המניות יכללו ברוח המדולל בגין תקופה של: 8 חודשים

תקן חשבוניות 21

רווח מדולל - הבדלים עיקריים (המשך)

תקן חשבונאות 21	גילוי דעת 55	
טיפול דומה	הוספה לרווח של ההשפעה התוצאתית שנרשמה	אופן הכללת אגרות חוב להמרה
יובאו בחישוב מתחילת התקופה ועד למועד ההמרה	לא יובאו בחישוב הרווח המדולל למניה (הובאו בבסיסי)	מניות הנובעות ממימוש אופציות או המרת ניירות ערך המירים במהלך התקופה
יובאו בחישוב לתקופה בה האופציות או ניירות הערך ההמירים היו במחזור	לא יובאו בחישוב הרווח המדולל למניה (לא הובאו גם בבסיסי)	ני"ע המירים שפקעו במהלך התקופה
לצורך הכללה יש להתאים את תוספת המימוש בגובה השווי ההוגן של השירותים שטרם נתקבלו	אין התייחסות ספציפית	אופציות לעובדים נספח 3
יילקחו בחישוב מתחילת התקופה בה התקיימו התנאים המזכים בקבלתן (יש לראות בסוף תקופת הדיווח כסוף תקופת ההתניה)	אין התייחסות	מניות שהנפקתן מותנית
בהתאם לרווח המדולל למניה של החברה המוחזקת	הפרשה להפסד	ני"ע המירים בחברה המוחזקת

חישוב הרווח למניה כאשר קיימת חברה מוחזקת

$$\begin{aligned} & \text{רווח חברת האם (ללא רווחי אקוויטי)} \\ & + \\ & \left(\begin{array}{l} \text{מספר המניות של} \\ \text{החברה המוחזקת} \end{array} \times \begin{array}{l} \text{רווח למניה של} \\ \text{החברה המוחזקת} \end{array} \right) \\ & + \\ & \text{התאמות בגין עודפי עלות, רט"מים וכו'} \\ \hline & \text{מספר המניות} \end{aligned}$$

דוגמה לממשקים בין התקנים החדשים: אופציות לעובדים

אי יצירת הפרשה להפסד בגין אופציות לעובדים
בחברה המוחזקת

תקן 22

הכרה בעסקאות תשלום מבוססות מניות בדוחות הכספיים

תקן 24

השפעה על הרווח למניה:

- א. רווח למניה יקטן במצטבר עד למועד מימוש האופציות (בהנחה ששווי שוק גדול מאקוויטי)
- ב. ההשפעה של אופציות לעובדים תיפרס על פני תקופת ההבשלה

תקן 21

גלובליזציה בתקינה החשבונאית

FASB

CONVERGENCE

IASB

נשמח לעמוד לרשותכם!

שלומי שוב – רו"ח
מנהל במחלקה המקצועית

KPMG סומך חייקין
972.3.684.8826
sshuv@kpmg.com
www.kpmg.co.il

המידע המוצג כאן הינו בעל אופי כללי ואינו מיועד לענות על הדרישות הספציפיות של יחיד או ישות. אף על פי שאנו משתדלים לספק מידע מדויק וזמין, אין באפשרותנו להבטיח את עדכניות המידע לאחר היום בו הוא מתקבל וכן כי המידע ימשיך להיות מדויק גם בעתיד. אין לפעול על פי המידע הנ"ל ללא יעוץ מקצועי ולאחר בדיקה מקיפה של המקרה הספציפי.

© 2005 סומך חייקין, שותפה רשומה עפ"י פקודת השותפויות, הינה החברה הישראלית ב-KPMG International, קואופרטיב רשום בשוויץ. כל הזכויות שמורות.

נספחים

1. התאמה בגין מניות בכורה

2. מניות הטבה

3. אופציות לעובדים

התאמה בגין מניות בכורה

דוגמה:

200 ש"ח ע.ג. מניות בכורה לא ניתנות לפדיון, הונפקו ב- 1.1.2003, זכאיות לדיבידנד בשיעור 5% עם הכרזתו
 רווח לכל אחת מהשנים 2003 עד שנת 2005 - 1,000 אלפי ש"ח
 דיבידנד שהוכרז בשנת 2005 - 200 אלפי ש"ח

חישוב המונה לצורך חישוב הרווח למניה

מניות הבכורה לא צוברות

מניות הבכורה צוברות

2005	
1,000	רווח נתון
$200 * 5\% = (10)$	תאום הרווח בגין מניות בכורה
990	המונה

2005	2004	2003	
1,000	1,000	1,000	רווח נתון
$200 * 5\% = (10)$	$200 * 5\% = (10)$	$200 * 5\% = (10)$	תאום הרווח בגין מניות בכורה
990	990	990	המונה

רווח בסיסי למניה

הנפקות הכוללות מרכיב הטבה

מחיר המימוש > שווי ההוגן של המניה

שלב א' – חישוב השווי התיאורטי למניה לאחר מימוש הזכויות

השווי ההוגן של המניות הקיימות במחזור לפני הנפקת הזכויות + הסכום הכולל שהתקבל מהנפקת הזכויות

מספר המניות לאחר מימוש הזכויות

שלב ב' – חישוב מרכיב ההתאמה

שווי ההוגן למניה לפני הנפקת הזכויות

שווי תיאורטי למניה לאחר מימוש הזכויות

שלב ג' – חישוב מספר המניות הרגילות שישמש בחישוב הרווח הבסיסי למניה

מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לפני ההנפקה מוכפל במרכיב ההתאמה

רווח בסיסי למניה-מניות הטבה

מניות הטבה - דוגמה

2007	2006	
1,800 ש"ח	1,100 ש"ח	רווח נקי לבעלי המניות הרגילות

מניות רגילות הקיימות במחזור לפני הנפקת הזכויות: 500 מניות

הנפקת הזכויות:

1 מניה לכל 5 מניות הקיימות במחזור (סה"כ 100 מניות)

מחיר המימוש: 5 ש"ח

מועד הנפקת הזכויות: 1 במרס, 2007

מועד אחרון למימוש הזכויות: 1 במאי, 2007

מחיר השוק של מניה רגילה אחת לפני מועד ההנפקה: 11 ש"ח

רווח בסיסי למניה- מניות הטבה

שלב א' - חישוב השווי התיאורטי למניה לאחר מימוש הזכויות

$$\frac{(500 \times 11) + (100 \times 5)}{500 + 100} = 10 \text{ ש"ח}$$

שלב ב' - חישוב מרכיב ההתאמה

$$\frac{11}{10} = 1.1 \text{ ש"ח}$$

שלב ג' - חישוב רווח בסיסי למניה

$1,100/500 \times 1.1 = 2$	שנת 2006 מתוקן
1,500	שנת 2007
$(10/12 \times 600) + (2/12 \times 1.1 \times 500) = 2.54$	

אופציות למניות לעובדים

ביום ההענקה
שוי האופציות:
 $200 \times 100 = 240,000$

הענקת 100 אופציות למניות לכל אחד מ-200 עובדי החברה
שוי הוגן – 12 ש"ח לאופציה
מחיר המימוש לכל אופציה 8 ש"ח
ההענקה מותנית בכך שהעובד ימשיך לעבוד בישות ב-4 שנים הבאות
החברה צופה כי כל העובדים יעבדו בתנאי האמור ויממשו את האופציות

$$200 \times 100 = 20,000$$

שנת 2007
מוצע משוקלל של מספר האופציות למניות, שטרם הבשילו:

$$(180,000 + 240,000) / 2 = 210,000$$

מוצע משוקלל של יתרת הסכום שיוכר על פני יתרת תקופת עבור
שירותי העבודה שיסופקו כתמורה לאופציות למניות (תקן 24):

שוב מחיר מימוש מותאם – ישמש לחישוב הרווח המדולל

$$(210,000 / 20,000) = 10.5 \text{ ש"ח}$$

$$(10.5 \text{ ש"ח} + 8 \text{ ש"ח}) = 18.5 \text{ ש"ח}$$

שוי הוגן של השירותים שיסופקו בעתיד לכל אופציה:
מחיר המימוש של האופציות למניות: